

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy

Posudek oponenta bakalářské práce

Vedoucí práce: Mgr. Linda Arbanová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. MgA. Markéta Magidová

Autor práce: Tereza Peroutková

Název práce: Odrazy prvopočátků kinematografie v současné výtvarné výchově

Tématem bakalářské práce Terezy Peroutkové je hledání možností jak využít postupy a techniky z počátků kinematografie pro současnou filmovou a audiovizuální výchovu. Přestože práce odráží zájem i praktické zkušenosti studentky o výuku filmu ve školních i mimoškolních institucích, samotný text působí jako psaný narychlo. Svědčí o tom nejenom gramatické chyby a překlepy („Tento prototyp, je plně využitelný ve školách“ [s. 38], „informaceprincipy“ [s. 42], „Elektroniocké knihy“ [s. 45]), krátký textový rozsah (samotný text má pouze necelých 27 normostran, s použitou literaturou cca 30 ns), ale i hesovitost jednotlivých kapitol, akcentace popisnosti oproti interpretaci, reflexi a komparaci. Zatímco v úvodu a závěru teoretické části Peroutková zdůrazňuje, že se zaměřila zvláště na počátky filmu a animace, což je v souladu i se zadáním práce, v samotném textu se počátkům filmu věnuje prakticky jen na dvou stranách – v kapitolách „Vynálezy a principy, které daly vzniknout filmu“ (s. 10) a „Camera obscura a Laterna magika“ (s. 13). Dále se pak v tomto kontextu přesunuje do současnosti, kde popisuje několik děl českých umělců vycházejících z počátků kinematografie. Ostatní výklad shrnula studentka do kapitoly „Výtvarné principy animace“ (kompozice, postava, role, storyboard), ve které vždy v jednom až dvou odstavcích sumarizuje základní poznatky o filmové řeči, jež lze nalézt v mnoha publikacích či skriptech o filmu a animaci, aniž by s nimi pracovala více teoreticky či interpretačně do hloubky. Ve formální úpravě práce a poznámkovém aparátu Peroutková leckdy nerozlišuje mezi citací a parafrází: například definici kompozice doslova přepisuje ze zlínských skript Lukáše Gregora, aniž by ji zapsala do uvozovek. Původní Gregorova věta zní takto: „Kompozice je souhrn pravidel a doporučení pro uspořádání prvků v uměleckém díle. Často bývá hlavní motiv soustředěn na střed, do některé z třetin obrazu či na tzv. zlatý řez. Snahou je vyvarovat se rušivých prvků.“ Věta Peroutkové zní následovně: „Kompozice je souhrn pravidel a doporučení pro uspořádání prvků v uměleckém díle. Často bývá hlavní motiv soustředěn na střed, (obr. č. 9) do některé z třetin obrazu či na tzv. zlatý řez (obr. č. 10). Snahou je vyvarovat se rušivých prvků.“ (s. 17) Ani ilustrační obrazový materiál č. 9 a 10. nevybírá studentka ze svého filmového rejstříku, nýbrž opět kopíruje příklady Gregora; ten (o obr. č. 9) o stránku dále píše: „Postava, o níž se ve filmu právě hovoří, stojí přesně v centru filmového obrazu.“ Je otázkou, zda-li takový přístup k bakalářské práci lze vůbec hodnotit jako odborný.

V didaktické části navrhuje Peroutková výuku pro první stupeň založenou na výrobě thaumatropu, pro druhý stupeň volí fenakitoskop a pixilaci. Dále navrhuje obsah aktivit zájmového kroužku zaměřeného na animaci (pro děti a dospělé) a v poslední řadě ukazuje

také pracovní list a expoziční hru pro Muzeum Karla Zemana. Přestože jednotlivé části jsou podnětné a příklady z praxe ukazují na pedagogické kvality studentky, jako celek lze didaktickou část (co se týká tématu i zvolených technik) obtížně uchopit – například jakým způsobem je hra na tabletu propojena s počátky animace? Jakou souvislost má galerijní program s výukovým plánem na ZUŠ či na prvním a druhém stupni? Jak se liší metodika filmové výchovy pro dospělé a pro děti? Věřím, že pokud by se studentka soustředila důkladněji pouze na jednu oblast, text i edukační program by vysvitl jasněji a přehledněji.

V tvůrčí části vyrábí autorka praktický přístroj nazvaný „Malý animátor“, na němž je možné ukázat základní principy animovaného filmu. Prototyp působí dotáženě a jistě by se do budoucna mohl stát užitečnou pomůckou při výuce. Co se však týká tvůrčího vkladu studentky, postup mohl být rozvinutý jejím vlastním autorským zásahem či výtvarným experimentem, k němuž by zařízení sloužilo. Přestože studentka doplnila práci svými příjemnými ilustracemi a zalomila text v grafickém programu, vytvořila tím také prostor pro řadu dalších chyb (chybné dělení slov (kam-erou [s. 15], jednoznakové předložky na konci řádků atd.).

Práci doporučuji k obhajobě.

Mgr. et MgA. Markéta Magidová